

ŽALMY

KNIHA ŽALMOV

Spolok svätého Vojtecha
Trnava 2024

ČÍTANIE
S PRIDANOU
HODNOTOU

© Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Trnava 2024

ISBN 978-80-8161-536-8

PRÚD ŽIVEJ VIERY ŽALMOV

Spolok svätého Vojtecha prináša čitateľom špeciálne vydanie *Žalmov* s pozvaním načrieť do prameňa, ktorý Cirkev od počiatku považuje za prejav viery a nábožnosti, pocty izraelského národa jedinému Bohu. V pokoncilovom období sa *Žaltár* všemožne používa v liturgii, pri vysluhovaní sviatostí, v modlitbe liturgie hodín a v Roku rodiny môžu byť žalmy naším denným pokrmom pri stole rodinnej liturgie či pri bežných modlitbách. Niektoré z nich sú obzvlášť blízke všetkým generáciám a ich nadčasovým životným skúsenostiam: žalmy chvály, vďaky, prosby, dôvery, vyznávania zlyhaní, úzkosti, nádeje.

Želám vám, milí čitatelia, aby ste toto pozvanie na „chválu mena Pánovho, na ktorého rozkaz bolo všetko stvorené“ (porov. Ž 148), prijali do úrodnej pôdy srdca na občerstvenie svojej viery, nádeje a lásky.

V Trnave 15. septembra 2021 na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, v Roku svätého Jozefa a v Roku rodiny

Ivan Šulík,
riaditeľ Spolku svätého Vojtecha

ÚVOD DO KNIHY ŽALMOV

1. NÁZOV

Kniha žalmov (Žalmy) je zbierka 150 hebrejských náboženských piesní. Jej názov pochádza z gréckeho slova *psalmós* (pieseň so sprievodom strunového hudobného nástroja), z ktorého sa neskôr utvoril názov *žalm*. Jednotlivé žalmy sa počítajú podľa poradia v pôvodnom hebrejskom texte. *Kniha žalmov* sa delí na päť „kníh“ (prvá: Ž 1 – 41; druhá: Ž 42 – 72; tretia: Ž 73 – 89; štvrtá: Ž 90 – 106; piata: Ž 107 – 150). Ich posledný žalm sa vždy končí doxológiou a slovom amen. V piatich knihách žalmov je možné rozoznať už predtým jestvujúce zbierky, a to podľa mena, ktorým sa v nich označuje Boh: zbierka jahvistických žalmov (Ž 3 – 41; 90 – 150), v ktorých sa na označenie Boha používa meno *Jahve* (celkovo 642-krát), a zbierka elohistických žalmov, v ktorých sa Boh označuje menom *Elohím* (200-krát). Vo väčšine žalmov sa uvádzajú nadpisy a rozličné údaje (meno autora, okolnosti vzniku žalmu, jeho literárny žáner, pokyny na prednes žalmu, jeho liturgické použitie a iné).

2. LITERÁRNE DRUHY

Moderné bádanie venuje osobitnú pozornosť literárnym druhom žalmov a rôznym literárnokritickým otázkam. Z formálnej a obsahovej stránky žalmy patria k týmto hlavným literárnym druhom: chválospevy, ža-

lospevy, vďakyvzdania, kultové žalmy, kráľovské žalmy, sapienciálne žalmy, blahoslavenstvá, historické žalmy, kajúcne žalmy a alelujové žalmy. Z teologického hľadiska sú dôležité najmä mesiášske žalmy. Niektoré žalmy sa vyznačujú osobitnou štruktúrou (napríklad strofy s refrénom) a štylistickou formou (napríklad abecedné žalmy).

3. AUTORI A PÔVOD

Pri stojeden žalmoch sa uvádzajú mená osôb, ktoré redaktori *Žaltára* pokladali za ich autorov. Najčastejšie (73-krát) sa za autora žalmov označuje Dávid. Tradičia pokladá Dávída za hlavného a najplodnejšieho, i keď nie jediného autora žalmov. Ako ďalší autori žalmov sa uvádzajú synovia Koreho (dve zbierky: Ž 42; 44 – 49 a Ž 84 – 85; 87 – 88), Asaf (Ž 50 a 73 – 83), Šalamún (Ž 72 a 127) a Mojžiš (Ž 90). Všeobecne sa uznáva, že väčšina žalmov pochádza z predexilového obdobia, ba mnohé pochádzajú ešte z obdobia kráľovskej monarchie. Ešte staršie sú žalmy, ktoré sa podobajú mimoizraelským náboženským piesňam (napríklad Ž 104 sa podobá egyptskému hymnu zo 14. storočia pred Kr. a Ž 29 a Ž 68 sú podobné ugaritským básňam z toho istého storočia). Z obdobia babylonského zajatia pochádzajú žalmy, v ktorých sa hovorí o zničení chrámu, rozptýlení Izraelitov a o znovuvybudovaní Jeruzalema a chrámu (Ž 100; 103; 105 – 107; 111; 113;

135; 136; 146 – 150). Aramejské slová v niektorých žalmoch (napríklad v Ž 124; 139) svedčia o tom, že tieto žalmy vznikli v neskoršom období. Prakticky je však nemožné presne určiť čas vzniku jednotlivých žalmov.

4. NÁBOŽENSKÁ NÁUKA ŽALMOV

Tematicky sa žalmy dotýkajú všetkých otázok a problémov starozákonnej teológie. Žalmy sú však predovšetkým prirodzeným a bezprostredným prejavom nábožnosti a bohopocty Izraela, založenej na viere v jedného a pravého Boha, Jahveho. Žalmisti vo forme básnických útvarov vyjadrujú svoju neoblomnú živú vieru v Boha prejavmi chvály, vďaky, prosby, dôvery či vyznania hriechov. V žalmoch sa teda odzrkadľujú nielen vieroučné pravdy, ale aj požiadavky vyplývajúce z týchto právd pre veriaceho človeka v najrozličnejších situáciách ľudskej existencie a ilustrované konkrétnymi príkladmi zo životnej skúsenosti žalmistu a izraelského ľudu. Súhrnne ide o učenie o Bohu Stvoriteľovi a Spasiteľovi, o postoji človeka k Bohu, o mravnom a fyzickom zle, o posmrtnom živote a odpate za osobné činy, o očakávaní Mesiáša a iné. Cirkev už od začiatku pokladala žalmy za prameň a prejav svojej viery a nábožnosti. V pokoncilovom období sa *Žaltár* všestranne používa pri slávení Eucharistie, pri vysluhovaní sviatostí, najmä v modlitbe liturgie hodín, ktorá sa stala modlitbou celého Božieho ľudu.

KNIHA ŽALMOV

Prvá kniha (1 – 41 [1 – 40])

ŽALM 1

Dve cesty

- 1 Blažený človek, čo nekráča podľa rady
 bezbožných
 a nechodí cestou hriešnikov,
 ani nevysedáva v kruhu rúhačov,
- 2 ale v zákone Pánovom má záľubu
 a o jeho zákone rozjíma dňom i nocou.

- 3 Je ako strom zasadený pri vode,
 čo prináša ovocie v pravý čas,
 a jeho lístie nikdy nevädne;
 darí sa mu všetko, čo podniká.

Ž 1. Tento žalm je anonymný. Nachádza sa v ňom narážka na proroka Jeremiáša (17, 5 – 8) a Ezechiela (47, 12). Ako to vystihli sv. Bazil a sv. Hieronym, svojím obsahom je ako stvorený za úvod do celého *Žaltára*. Skutočné šťastie človeka spočíva v spojení človeka s Bohom a v zachovávaní Božieho zákona.

- 4 No nie tak bezbožní, veru nie;
tí sú ako plevy, čo vietor ženie pred sebou.
- 5 Preto bezbožní neobstoja na súde,
ani hriešnici v zhromaždení spravodlivých.
- 6 Nad cestou spravodlivých bedlí Pán,
ale cesta bezbožných vedie do záhuby.

ŽALM 2

Mesiáš – kráľ a víťaz

- 1 Prečo sa búria pohanía?
Prečo národy snujú plány daromné?
- 2 Povstávajú pozemskí králi
a vladári sa spolčujú
proti Pánovi a proti jeho pomazanému:

Ž2. Druhý žalm je mesiášsky. A nie náhodou nasleduje po žalme, ktorý má na zreteli lásku k zákonu. Podstatou starozákonného náboženstva bolo práve toto dvojce: láska k zákonu a nádej i viera v Mesiáša. Žalm je takisto bez titulu, ale zo *Sk* 4, 25 vysvitá, že jeho autorom je Dávid. Prorocký a mesiášsky charakter tohto žalmu viac ráz vyzdvihujú novozákonní inšpirovaní autori: *Sk* 4, 25–28; 13, 33; *Rim* 1, 4; *Hebr* 1, 5; 5, 5; *Zjv* 12, 5; 19, 15 atď., židovská a kresťanská tradícia.

2, 1. Plány daromné, lebo sa neuskutočnia.

2, 2. Pán, hebr. *Jahve*, je pomenovanie Boha v jeho otcovskom vzťahu k vyvolenému národu. Pomazaný, Kristus, hebr. *mašiach*, znamená prisľúbeného Mesiáša, ktorý bude mať kráľovskú a kňazskú hodnosť. Vysvetlenie tohto verša podávajú *Sk* 4, 27, kde sa hovorí, že proti Ježišovi, Božiemu Synovi a Pomazanému, sa spojili Herodes s Pilátom a pohanské národy aj izraelské kmene.

- 3 „Rozbíme ich okovy
a ich jarmo zhoďme zo seba!“
- 4 Ten, čo na nebesiach prebýva, sa im vysmieva;
Pán ich privedie na posmech.
- 5 Raz na nich rozhorčene zavolá
a svojím hnevom ich vydesí:
- 6 „Veď ja som ustanovil svojho kráľa
na svojom svätom vrchu Sione!“
- 7 Zvestujem Pánovo rozhodnutie:
Pán mi povedal: „Ty si môj syn.
Ja som ťa dnes splodil.
- 8 Žiadaš si odo mňa a dám ti do dedičstva národy
a do vlastníctva celú zem.

2, 4. Boh sa vysmieva, tento antropomorfizmus (pripisovanie ľudských vlastností a spôsobov Bohu) treba chápať ako metaforu.

2, 6. Na svojom svätom vrchu Sione. Sion je pahorok starého Jeruzalema, ktorý dobyl Dávid z rúk Jebuzejcov. Volá sa svätým, lebo tam preniesli archu zmluvy. Ale Sion často znamená celý Jeruzalem a považuje sa za sídlo Boha a Mesiáša. Tak aj na našom mieste.

2, 7. V tretej strofe už sám Mesiáš hovorí a oznamuje Pánovo rozhodnutie, ktorým je ustanovený za univerzálneho Kráľa. Najprv vyhlasuje svoje večné zrodenie. Pán mi povedal. Pán – Jahve, ide výslovne o Boha, ktorý hovorí Mesiášovi: „Ty si môj syn. Ja som ťa dnes splodil.“ Tu nejde o adoptívne synovstvo, ale o prirodzený zrod.

2, 8–9. Tomuto synovi, ktorý sa stal človekom pre spásu ľudstva, Boh prisľubuje panstvo nad národmi a zemskými končinami, teda bezvýhradnú moc. Plné uskutočnenie tohto proroctva bude v Cirkvi, ktorú Mesiáš založí, a časy pred koncom sveta ukážu plnosť pravdy týchto slov (Zjv 2, 25–27).

- 9 Budeš nad nimi panovať žezlom železným
a rozbiješ ich jak hrnce hlinené.“
- 10 A teraz, králi, pochopte;
dajte si povedať, pozemskí vladári.
- 11 V bázni slúžte Pánovi
a s chvením sa mu klaňajte.
- 12 Podvoľte sa zákonu: žeby sa nerozhneval
a vy by ste zahynuli na ceste,
lebo sa rýchlo rozhorčí.
Šťastní sú všetci, čo sa spoliehajú na neho.

ŽALM 3

Pán je môj ochranca

- 1 *Dávidov žalm. Keď utekal pred synom Absolónom.*
- 2 Pane, jak mnoho je tých, čo ma sužujú!
Mnohí povstávajú proti mne.
- 3 Mnohí o mne hovoria:
„Boh mu nepomáha.“
- 4 Ale ty, Pane, si môj ochranca,
moja sláva, čo mi hlavu vztyčuje.
- 5 Hlasne som volal k Pánovi
a on mi odpovedal zo svojho svätého vrchu.

- 6 A ja som sa uložil na odpočinok a usnul som,
prebudil som sa, lebo Pán ma udržuje.
7 Nebudem sa báť tisícov ľudí, čo ma obkľučujú.
Povstaň, Pane; zachráň ma, Bože môj.
8 Veď ty si udel mojich nepriateľov po tvári
a hriešnikom si zuby vylámaval.
9 Pane, ty si naša spása.
Na tvoj ľud nech zostúpi tvoje požehnanie.

ŽALM 4

Pod'akovanie

- 1 *Zbormajstrovi. Na strunovom nástroji.*
Dávidov žalm.
2 Bože, ty spravodlivosť moja, vyslyš ma,
keď volám o pomoc.
V súžení si mi uľavil.
Zmiluj sa nado mnou a vyslyš moju modlitbu.
3 Ľudia, dokedy ešte budete mať srdcia tvrdé?
Prečo máte záľubu v márnosti a vyhľadávate
klamstvá?

3, 6. Cirkevní otcovia vzťahujú tento verš na smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista.

- 4 Vedzte, že Pán zázračne chráni svojho svätého;
Pán ma vyslyší, keď k nemu zavolám.
- 5 Hneváte sa, ale nehrešte;
uvažujte vo svojom srdci,
rozjímajte na svojich lôžkach a upokojte sa.
- 6 Obetujte pravú obeť
a dôverujte Pánovi.
- 7 Mnohí hovoria: „Kto nám ukáže šťastie?“
Pane, ukáž nám svetlo svojej tváre
ako znamenie.
- 8 Môjmu srdcu dal si väčšiu potechu,
než majú tí, čo oplývajú vínom a obilím.
- 9 V pokoji sa ukladám a usínam,
lebo len ty, Pane, ma necháš odpočívať
v bezpečí.

4, 4. Pán zázračne chráni svojho svätého. Svätý, teda vyvolený, priateľ – ten, kto je osobitným predmetom Božieho milosrdenstva a Božej lásky.

4, 5. Text nejasný, možno porušený. Všeobecný zmysel je asi tento: tiché a pokorné uvažovanie o svojom živote a činoch otvára oči. Zachvejte sa, keď pomyslíte na Boží hnev a Božiu spravodlivosť.

ŽALM 5

Ranná modlitba o pomoc

- 1 *Zbormajstrovi. Hra na flaute. Dávidov žalm.*
2 Pane, počuj moje slová,
všimni si moje vzdychanie.
3 Pozoruj moju hlasitú prosbu,
môj kráľ a môj Boh.
- 4 Veď k tebe, Pane, sa modlím,
za rána počúvaš môj hlas,
za rána prichádzam k tebe a čakám.
5 Ty nie si Boh, ktorému by sa páčila nepravosť,
zlý človek nepobudne pri tebe,
6 ani nespravodliví neobstoja pred tvojím
pohľadom.
- 7 Ty nenávidíš všetkých, čo páchajú nepravosť,
ničíš všetkých, čo hovoria klamstvá.
Od vraha a podvodníka sa odvracia Pán
s odporom.
8 No ja len z tvojej veľkej milosti
smiem vstúpiť do tvojho domu
a s bážňou padnúť na tvár pred tvojím
svätým chrámom.

5, 4. „Za rána“ – v čase Božej priazne.

- 9 Pane, veď ma vo svojej spravodlivosti
pre mojich nepriateľov,
urovnaj svoju cestu predomnou.
- 10 Lebo v ich ústach úprimnosti niet,
ich srdcia sú plné zrady;
ich hrtan je ako otvorený hrob,
na jazyku samé úlisnosti.
- 11 Súď ich, Bože, nech padnú pre svoje zámery;
vyžeň ich pre množstvo ich zločinov,
veď teba, Pane, rozhorčili.
- 12 Nech sa tešia všetci, čo majú v teba dôveru,
a naveky nech jasajú.
Chráň ich a nech sa radujú v tebe,
čo tvoje meno milujú.
- 13 Lebo ty, Pane, žehnáš spravodlivého,
ako štítom venčíš ho svojou priazňou.

5, 11. Podobné výzvy, aby sa Boh odplatil svojim nepriateľom a nepriateľom veriacich, sú v žalmoch časté. V čase, keď panovala starozákonná predstava o odplate výlučne za tohto života, sa v týchto žalmoch vlastne vyjadruje túžba po spravodlivosti. Ale bezprostredná skúsenosť a ďalšie zjavenie túto predstavu očisťujú (pozri *Knihu Jób*), kým Nový zákon nevyzve človeka, aby prekonal seba samého v láske k nepriateľom (*Mt 5, 43 – 48*). Aby sa však vyhlo nesprávnemu chápaniu týchto žalmov, Cirkev ich vynechala zo svojej liturgickej modlitby.

ŽALM 6

Úbožiak prosí Pána o milosť

- 1 *Zbormajstrovi. Na osemstrunovom nástroji.
Dávidov žalm.*
- 2 Pane, nekarhaj ma vo svojom hneve,
netrestaj ma vo svojom rozhorčení.
- 3 Zľutuj sa, Pane, nado mnou, lebo som nevládny,
uzdrav ma, Pane, lebo sa mi kosti chvejú.
- 4 Aj dušu mám už celkom zdesenú.
Ale ty, Pane, dokedy...?
- 5 Obráť sa, Pane, zachráň mi dušu.
Spas ma, veď si milosrdný.
- 6 Veď medzi mŕtvymi nik nemyslí na teba.
A kto ťa môže chváliť v podsvetí?
- 7 Už ma vyčerpalo vzlykanie,
lôžko mi noc čo noc vlhne od plaču,
slzami máčam svoju posteľ.

Ž 6. Prvý zo siedmich kajúcich žalmov (32; 38; 51; 102; 130; 143).

6, 6. Tu treba spomenúť, že v časoch žalmistu zjavenie o posledných veciach človeka (o smrti, súde, treste) ešte nebolo ukončené. Izraeliti síce verili v nesmrteľnosť duše, ale ich chápanie o stave duší po smrti bolo nedokonalé. Vedeli iba toľko, že duše zomrelých boli v podsvetí – *šeól*e, na temnom a smutnom mieste. Žili síce, ale nebol to život, bolo to živorenie.

- 8 Od náreku sa mi oko zahmlilo
a uprostred všetkých mojich nepriateľov
som zostarol.
- 9 Odídte odo mňa, všetci, čo páchate nepravosť,
lebo Pán vyslyšal môj hlasný plač.
- 10 Pán moju prosbu vyslyšal,
Pán prijal moju modlitbu.
- 11 Všetci moji nepriatelia nech sa zahanbia
a nech sa zdesia náramne
a zahanbení nech sa ihneď stratia.

ŽALM 7

Modlitba spravodlivého, ktorého potupujú

- 1 *Dávidov nárek. Zaspieval ho Pánovi
pre Benjamínca Kúša.*
- 2 Pane, Bože môj, k tebe sa utiekam,
zachráň ma pred všetkými, čo ma
prenasledujú, a vysloboď ma,
- 3 aby ma niekto neschválil a neroztrhal ako lev,
a nemal by som záchrancu.

6, 8. Pod nepriateľmi máme rozumieť všetko, čo je nepriateľské našej spásy a čo nás môže viesť k zlu.

7, 1. Kto je Kúš? Pravdepodobne to bol jeden zo Šaulových dvoranov alebo vodcov, ktorí nenávideli Dávida a za každú cenu sa snažili zbaviť sa ho.

- 4 Pane, Bože môj, ak som sa čohosi zlého dopustil,
ak som si ruky poškrnil zločinom,
5 ak som sa dobrodincovi odplatil zlom,
ak som nepriateľa olúpil a nechal bez pomoci,
6 potom nech ma prenasleduje nepriateľ
a nech sa ma zmocní
a nech ma zašliape až do zeme
a do prachu zrazí moju česť.
- 7 Povstaň, Pane, vo svojom hneve,
postav sa proti zúrivosti mojich nepriateľov.
Bože môj, vystúp na súde, ktorý si ty nariadil.
- 8 I obklopí ťa zhromaždenie národov,
ale ty si zasadni vysoko nad nimi.
- 9 Pán je sudca národov.
Súd' ma, Pane, podľa mojej spravodlivosti
a podľa mojej nevinnosti.
- 10 Nech je už koniec zlobe hriešnikov.
Posilni spravodlivého,
ty, spravodlivý Bože, čo skúmaš myseľ a srdce.

7, 7. „Vystúp na súde, ktorý si ty nariadil“ – znamená to skutočnosť, že Boh dobrých ochraňuje a zlých tresce, ale tu môže byť aj náznakom všeobecného súdu, ktorý proroci nazývajú „Pánovým dňom“, tým viac, že v nasledujúcom verši prechádza myšlienka od súdu nad jednotlivcami na súd všeobecný.

7, 9. „Súd' ma, Pane, podľa mojej spravodlivosti.“ Žalmista prichádza pred trón Sudcu a dôverujúc vo svoju nevinnosť, žiada o rozsudok. Hovorí nielen za seba, ale za všetkých spravodlivých. Tu treba vidieť aj centrálnu ideu celého žalmu.

- 11 Boh je moja obrana;
on zachraňuje tých, čo majú srdce úprimné.
- 12 Boh je sudca spravodlivý;
dáva výstrahy každý deň.
- 13 Ak sa hriešnik neobrátí, naostrí svoj meč,
napne luk a namieri.
- 14 Pripraví si smrtonosné zbrane,
svoje šípy naplní ohňom.

- 15 Hľa, hriešnik počal neprávosť,
ťarchavý je zlobou a plodí zločin.
- 16 Jamu vykopal a prehĺbil,
lež sám padol do pasce, ktorú nastrojil.
- 17 Jeho zloba zosype sa mu na hlavu,
temeno mu pritlačí jeho násilie.
- 18 Ale ja budem velebiť Pána pre jeho spravodlivosť
a meno najvyššieho Pána budem ospevovať.

ŽALM 8

Velebnosť Boha a dôstojnosť človeka

- 1 *Zbormajstrovi. Na nápev piesne „Lis“.*
Dávidov žalm.
- 2 Pane, náš Vládca,
aké vznešené je tvoje meno na celej zemi!
Tvoja veleba sa vznáša nad nebesia.
- 3 Z úst nemluvniat a dojčeniec pripravil
si si chválu
naprotiveň svojim nepriateľom,
aby si umlčal pomstivého nepriateľa.
- 4 Keď hľadím na nebesia, dielo tvojich rúk,
na mesiac a na hviezdy, ktoré si ty stvoril:
- 5 čože je človek, že naň pamätáš,
a syn človeka, že sa ho ujímaš?

Ž 8. V ôsmom žalme nám žalmista zanechal nadčasovú pieseň. Čím viac sa ľudská myseľ zahĺbi do tajov stvorenstva, čím viac sa upriami na nadprirodzeno, tým bude časovejšia.

8, 3. Ježiš Kristus cituje tento verš na ospravedlnenie detí, ktoré mu na Kvetnú nedeľu volali na slávu (Mt 21, 16).

- 6 Stvoril si ho len o niečo menšieho od anjelov,
slávou a ctou si ho ovenčil
7 a ustanovil si ho za vládcu nad dielami
svojich rúk.
Všetko si mu položil pod nohy:
8 ovce a všetok domáci statok
aj všetku poľnú zver,
9 vtáctvo pod oblohou a ryby v mori
i všetko, čo sa hýbe po dne morskom.
- 10 Pane, náš Vládca,
aké vznešené je tvoje meno na celej zemi!

ŽALM 9

Vďaka za víťazstvo

- 1 *Zbormajstrovi. Hra na hoboji a harfe.
Dávidov žalm.*
- 2 Oslavovať ťa budem, Pane, celým svojím srdcom
a vyrozprávam všetky tvoje diela zázračné.
- 3 V tebe sa budem tešiť a radovať,
ospevovať budem tvoje meno, Najvyšší.

8, 6. Človek, i keď je nepatrný svojím zjavom, je veľký – jeho veľkosť je od Boha: „Stvoril si ho len o niečo menšieho od anjelov.“ Človek je nekonečne menší od Boha, veď je jeho tvorom, ale je väčší než všetko viditeľné stvorenie, lebo má dušu, teda má rozum a slobodnú vôľu.

- 4 Veď moji nepriatelia dávajú sa na útek,
pred tvou tvárou slabnú a hynú.
- 5 Lebo ty si sa ujal môjho súdu a rozriešil si
môj spor,
zasadol si na trón ako spravodlivý sudca.
- 6 Zahriakol si pohanov a vyničil si rod bezbožný,
ich meno si vyhladil navždy, naveky.
- 7 Nepriatelia zhynuli, navždy umĺkli;
zboril si ich mestá, niet po nich ani pamiatky.
- 8 Ale Pán tróni naveky,
už si pripravil stolec sudcovský.
- 9 A spravodlivo bude súdiť svet,
podľa práva bude súdiť národy.
- 10 Pán bude utláčanému útočišťom,
príhodným útočišťom v časoch súženia.
- 11 Na teba sa spoľahnú tí, čo tvoje meno poznajú,
veď ty, Pane, neopúšťaš tých, čo ťa hľadajú.
- 12 Spievajte a hrajte Pánovi, čo na Sione prebýva,
ohlasujte jeho skutky medzi národmi.
- 13 Lebo on, čo pomstí krv, na nich pamätá,
nezabúda na nárek bedárov.

- 14 Zmiluj sa, Pane, nado mnou,
pozri, ako ma nepriatelia sužujú,
vytrhni ma z brán ríše smrti,
- 15 aby som v bránach dcéry sionskej hlásal
všetky tvoje skutky preslávne
a plesal, že si mi pomohol.
- 16 Pohana padli do jamy, ktorú kopali,
a v tom osídle, čo nastrojili,
chytila sa im vlastná noha.
- 17 Pán sa zjavil a konal súd.
Hriešnik sa zamotal do diela svojich rúk.
- 18 Do pekla pôjdu hriešnici,
všetci pohania, čo zabúdajú na Boha.
- 19 Lež na úbožiaka on nezabudne naveky,
ani nádej úbožiakov navždy márna nebude.
- 20 Povstaň, Pane, nech sa nevyvyšuje človek;
a národy si na súd predvolaj.
- 21 Pane, hrôzou ich zasiahni;
nech pohania pochopia, že sú iba ľuďmi.

ŽALM 10 (VG 9, 22 - 39)

Vzdávanie vďaky

- 1 Pane, prečo si tak ďaleko?
Prečo sa skrývaš v časoch súženia?
- 2 Bezbožný vo svojej pýche sužuje bedára;
nech sa chytí do nástrah, čo sám zosnoval.
- 3 Veď hriešnik sa chvastá svojou náruživosťou
a lakomec sa vychvaľuje.
- 4 Hriešnik pohŕda Pánom a namyslene hovorí:
„Boh nezasahuje; Boha niet.“
- 5 Také sú všetky jeho myšlienky
a jeho cesty sú vždy úspešné.
Ďaleko je od myšlienky na tvoj súd
a všetkých svojich odporcov nemá za nič.
- 6 V srdci si takto hovorí: „Mnou nič nepohne,
ani mňa, ani moje pokolenie nezastihne
nešťastie.“
- 7 Jeho ústa sú plné luhania, klamu a podvodu;
pod jeho jazykom zločin a násilie.
- 8 Sedí na postriežke blízko osád,
nevinného zákerne zabíja.
- 9 Očami sledí za chudákom;
ako lev v húštine číha v úkryte.

- Číha, chce schvátiť bedára;
chyťá ho a hádže naňho sieť.
- 10 Prikrčí sa a vyrúti, i hynú chudáci
v jeho násilných pazúroch.
- 11 V duchu si ešte hovorí: „Boh zabudol,
odvrátil svoju tvár, vôbec sa nedíva.“
- 12 Povstaň, Pane, Bože, zdvihni svoju ruku,
nezabúdaj na úbohých.
- 13 Ako môže bezbožník Bohom pohrdať?
Ako si môže v duchu hovoriť:
„Boh nezasiahne!“?
- 14 Ty vidíš, veď ty hľadiš na útrapy a žiaľ
a berieš ich do svojich rúk.
Na teba sa chudák spolieha
a sirote pomáhaš.
- 15 Rozmliažd' rameno hriešnika a zločinca;
budeš hľadať jeho hriech, a už ho nenájdeš.
- 16 Pán je kráľom navždy, na veky vekov.
Pohania vymizli z jeho krajiny.
- 17 Pane, ty vyslychaš túžbu úbožiakov,
vzpružuješ im srdce, ucho si k nim nakláňaš.
- 18 Zastaň sa práva siroty a utláčaného,
aby už nikdy nenaháňal hrôzu človek
stvorený zo zeme.

ŽALM 11 (10)

Pán – dôvera spravodlivého

- 1 *Zbormajstrovi. Dávidov žalm.*
Dôverujem v Pánovi. Akože mi môžete
hovoríť:
„Uleť na vrch ako vrabec!?”
- 2 Lebo, hľa, hriešnici napínajú luk,
šíp kladú na tetivu,
aby zákerne zasiahli ľudí statočných.
- 3 Keď sa rúcajú základy,
čože môže spravodlivý urobiť?“
- 4 Pán prebýva vo svojom svätom chráme,
Pán tróni na nebesiach.
Jeho oči hľadajú na úbožiaka,
jeho zrak skúma každého človeka.
- 5 Pán skúma spravodlivého i hriešnika
a nenávidí toho, čo miluje nepravosť.
- 6 Žeravé uhlie spúšťa na hriešnikov;
ohnieň so sírou a spaľujúci víchor, to je ich úd.
- 7 Lebo Pán je spravodlivý a miluje spravodlivosť;
statočnívidia jeho tvár.

ŽALM 12 (11)

Volanie o pomoc proti pyšným

- 1 *Zbormajstrovi. Na osemstrunovom nástroji.
Dávidov žalm.*
- 2 Pomôž mi, Pane, lebo niet už svätých,
stratila sa vernosť medzi ľuďmi.
- 3 Falošnými slovami sa klamú všetci navzájom,
hovorí úlisnými perami a srdce majú
dvojtvárne.
- 4 Kiež Pán zničí všetky pery úlisné
a vystatovačný jazyk;
- 5 lebo hovoria: „Náš jazyk nás preslávi,
ústa sú nám zbraňou;
ktože je pánom nad nami?“
- 6 „Pretože chudák biedu trie a úbožiak stoná,
povstanem teda,“ hovorí Pán,
„zachránim toho, ktorým opovrhujú.“
- 7 Pánove výroky sú rýdze
jak striebro pretavené v ohni, bez hlíny,
sedem ráz čistené.

Ž12. Modlitba v prorockom štýle. Proti ľudskej lži stojí pravda Božieho slova a Božích prisľubov.

12, 7. Pretavené striebro... sedem ráz čistené – ide o hyperbolu najčistejšieho striebra, že Božie slovo neobsahuje v sebe nič iné, je len tým, čím je.

- 8 Pane, ty nás zachováš a ochrániš
pred týmto pokolením naveky.
Navôkol chodia bezbožní
a najhorší z ľudí sa vyvyšujú.

ŽALM 13 (12)

Nárek spravodlivého, dôverujúceho Bohu

- 1 *Zbormajstrovi. Dávidov žalm.*
2 Dokedy, Pane? Stále budeš na mňa zabúdať?
Dokedy budeš predou mnou skrývať
svoju tvár?
3 Dokedy mi bude dušu trápiť nepokoj
a srdce dennodenne bôľ?
Dokedy sa nepriateľ bude vypínať
nado mnou?
4 Zhliadni na mňa a vyslyš ma, Pane, Bože môj,
daj svetlo mojim očiam, aby som
v smrti nezaspal,
5 aby nemohol povedať môj nepriateľ:
„Premohol som ho.“
Aby tí, čo ma sužujú, nezajasali,
že som upadol.

Boží výrok je čistá pravda, čistá a ďaleká od ľudskej nedokonalosti. Boh určite dodrží svoje prisľuby.

- 6 Lenže ja dúfam v tvoje milosrdenstvo,
moje srdce sa teší z tvojej pomoci.
Budem spievať Pánovi, že ma zahrňa
dobrodeniami.

ŽALM 14 (13)

Pochabosť bezbožných

- 1 *Zbormajstrovi. Dávidov žalm.*
Blázon si v srdci hovorí: „Boha niet.“
Skazení sú a ohavnosti páchajú.
Nikto z nich nerobí dobre.
- 2 Pán pozerá z neba na synov ľudských
a skúma, či je niekto rozumný a hľadá Boha.
- 3 Všetci poblúdili, všetci sa skazili;
nikto nerobí dobre, veru, celkom nik.
- 4 Či nezmúdrejú tí, čo páchajú nepravosť
a požierajú môj ľud, akoby jedli chlieb?
Nevzývajú Pána;
- 5 ale ešte strpnu od strachu,
lebo Boh sa ujíma potomstva spravodlivých.
- 6 Vy chcete zmariť plány bedára,
lež Pán je jeho útočišťom.

- 7 Kiež príde Izraelu spása zo Siona!
Keď Pán vyslobodí svoj ľud zo zajatia,
Jakub zaplesá, poteší sa Izrael.

ŽALM 15 (14)

Kto obstojí pred Pánom?

- 1 *Dávidov žalm.*
Pane, kto smie bývať v tvojom stánku?
Kto môže nájsť odpočinok na tvojom
svätom vrchu?
- 2 Ten, čo kráča bez poškrvny a koná spravodlivo,
čo z úprimného srdca pravdu hovorí,
- 3 čo nepodvádza svojím jazykom,
nekrivdí svojmu blížnemu,
ani ho nepotupuje.
- 4 Čo ničomníka nemá za nič,
ale ctí si ľudí bohabojných.
Čo nemení prísahu, aj keď mu vyjde na škodu.

Ž15. Ako hovorí titul, žalm je od Dávida. Aj zmienka o stánku svedčí, že žalm je starý. Pre podobnosť so Ž 24, ktorý bol napísaný pri príležitosti preniesenia archy zmluvy na Sion, mohol byť žalm napísaný za tých istých okolností (2 Sam 12, 6 a n.). Je zbierkou mravných príkazov; porov. Desatoro Ex 20, 1–17. 15, 4. „Bohabojní“ – častý výraz v žalmoch a znamená ľudí veriacich, oddaných Bohu; neskôr aj pohanov, ktorí sympatizovali so Židmi, porov. Sk 2, 11; 10, 2.

- 5 Čo nepožičiava peniaze na úrok
a proti nevinnému sa nedá vyplácať.
Kto si tak počína, ten sa nikdy neskláti.

ŽALM 16 (15)

Pán – môj dedičný podiel

- 1 *Miktam. Dávidov žalm.*
Ochráň ma, Bože, k tebe sa utiekam.
2 Hovorím Pánovi: „Ty si môj Pán.
Pre mňa niet šťastia bez teba.“
3 Svätým a slávnym mužom v krajine
patrí moja plná priazeň.
4 Rozmnožujú sa útrapy tých, čo sa ženú
za cudzími bôžikmi.
Nebudem vylievať krv na ich obeť,
ani ich mená nevezmem na pery.

Ž 16. Nevieme, kedy a za akých okolností vznikol tento žalm. Autorom je Dávid, o čom svedčí nadpis žalmu, sv. Peter (Sk 2, 25) a sv. Pavol (Sk 13, 35). Žalm je mesiášsky, a to priamo. To znamená, že sa celý žalm vo vlastnom zmysle a v prvom poňatí vzťahuje na Mesiáša a len ohraničene a čiastočne ho možno chápať o Dávidovi. Svätý Peter uvádza 10. verš tohto žalmu ako prorockú predpoveď Kristovho zmŕtvychvstania. Podobne aj sv. Pavol tvrdí, že 10. verš sa splnil v Spasiteľovom zmŕtvychvstaní.